

Quickscan Flora- en faunaonderzoek Dedemsvaart

definitief

Opdrachtgever:

BJZ.NU
De heer W. Bekke
Twentepoort Oost 61-15
7609 RG ALMELO
T 06-21297119

E info@bjz.nu
I www.bjz.nu

Opdrachtnemer:

Eelerwoude BV
Mossendamsdwarsweg 3
7472 DB GOOR
Postbus 53, 7470 AB GOOR
T (0547) 26 35 15
F (0547) 26 37 77
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Project nr. 4397

Opgesteld door	Gecontroleerd	Datum
Vincent de Lenne	Roelof Jan koop	30-3-2010

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
1.1 Quickscan Flora- en faunawet	2
1.2 Gebiedsbeschrijving	2
2. WETGEVING EN WERKWIJZE	5
2.1 De Flora- en faunawet	5
2.2 Werkwijze quickscan	5
3. DE BESCHERMDE NATUURWAARDEN	6
3.1 Flora	6
3.2 Fauna	6
3.2.1 Vogels	6
3.2.2 Vleermuizen	6
3.2.3 Overige zoogdieren (grondgebonden)	7
3.2.4 Amfibieën, reptielen en vissen	8
3.2.5 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden	8
4. DE EFFECTEN	9
4.1 Uitgangspunten	9
4.2 Effecten beschermde soorten Flora en faunawet	9
4.2.1 Vogels	9
4.2.2 Vleermuizen	10
4.2.3 Overige zoogdieren (grondgebonden)	10
5. CONCLUSIE EN ADVIES	11
5.1 Nader onderzoek vleermuizen noodzakelijk	11
5.2 Rekening houden met beperkte onderzoeksperioden	11
5.3 Afbakening	11

LITERATUURLIJST

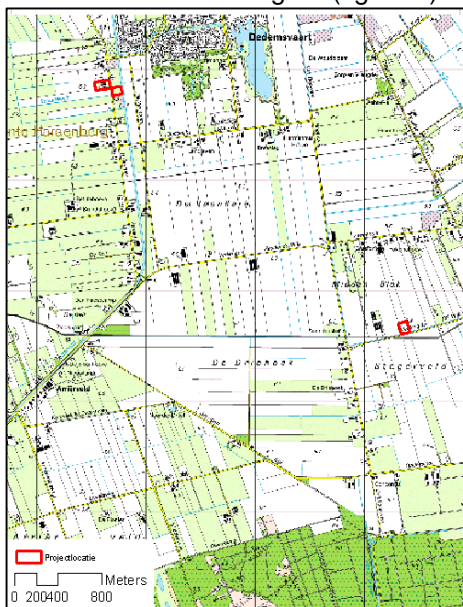
BIJLAGEN

Bijlage 1: de Flora- en faunawet

1. INLEIDING

1.1 Quickscan Flora- en faunawet

De initiatiefnemer is voornemens zijn agrarisch varkensbedrijf aan de Ommerkanaal 17 in Dedemsvaart te verplaatsen naar een locatie aan de Verlengde 11^e Wijk in Dedemsvaart. Op de slooplocatie Ommerkanaal 17 kan ter compensatie een extra woning worden gebouwd. Ook op een perceel aan de overzijde van Ommerkanaal mag een woning gebouwd worden. Het totale plangebied (3 locaties) is ongeveer 3 ha groot. De ligging van de locaties zijn weergegeven in onderstaande figuur (figuur 1).

Figuur 1 ligging projectlocatie

Elke ruimtelijke ontwikkeling of inrichting dient in het kader van de Flora- en faunawet te worden getoetst op de aanwezigheid van en de mogelijke effecten op beschermde diersoorten. Eelerwoude heeft deze toetsing voor het project Ommerkanaal, Dedemsvaart in opdracht van B.J.Z. nu uitgevoerd. De resultaten van de toetsing aan de Flora- en faunawet zijn beschreven in deze rapportage.

1.2 Gebiedsbeschrijving

Het projectgebied bestaat uit drie deelgebieden namelijk:

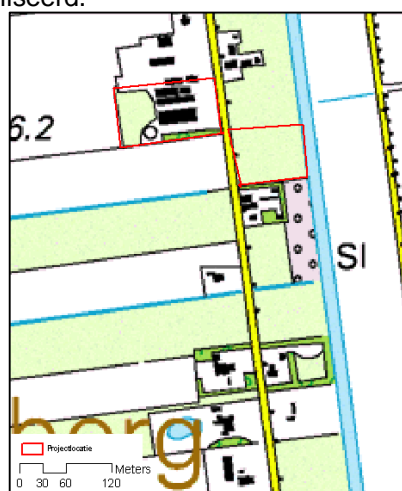
- De slooplocatie (Ommerkanaal 17)
- Overzijde slooplocatie
- Perceel aan de Verlengde 11^e wijk

Per deelgebied zal een korte beschrijving weergegeven worden.

Slooplocatie Ommerkanaal 17

In de huidige situatie bevindt zich op de slooplocatie een agrarisch varkensbedrijf. Naast enkele varkensschuren bevindt zich ook een paardenstal op de projectlocatie.

De omgeving heeft een open karakter met graslanden en akkers. Tevens liggen er enkele lijn- (houtwallen, singels) en vlakelementen (bosjes) in de directe omgeving van het plangebied. De ligging van de locatie is weergegeven in figuur 2 (linkerkant). Uiteindelijk zullen alle schuren gesloopt worden, het woonhuis blijft wel gehandhaafd. Tevens wordt op deze locatie een extra woning gerealiseerd.

Figuur 2 ligging projectlocatie

Onderstaande foto's geven een impressie van de projectlocatie.

Foto 1 achterzijde varkensschuren

Foto 2 close-up varkensschuren

Foto 3 woonhuis blijft gehandhaafd

Foto 4 loods en paardenstal

Overzijde slooplocatie

In de huidige situatie bestaat deze kavel uit een intensief beheerd grasland. Aan de westkant van het plangebied bevindt zich een bomenlaan die langs de openbare weg staat. Aan de zuidzijde van het plangebied ligt grenst de kavel aan een bestaande woonkavel. De ligging van de locatie is weergegeven in figuur 2 (rechterkant). Op deze locatie zal een compensatiewoning gebouwd worden.

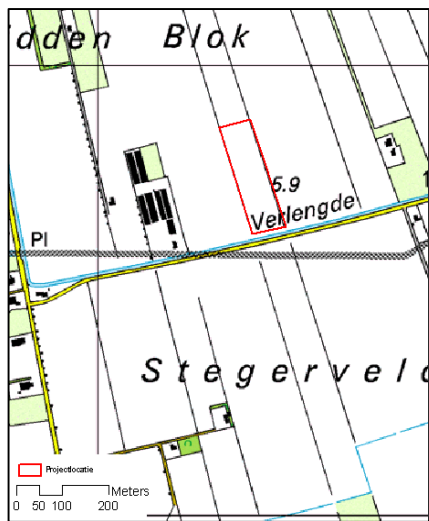
Onderstaande foto geeft een impressie van de projectlocatie.

Foto 5 projectlocatie

Perceel aan de Verlengde 11^e Wijk

In de huidige situatie bestaat deze kavel uit een intensief beheerd grasland. De omgeving heeft een zeer open karakter met grote percelen intensief beheerd grasland en enkele grote akkerpercelen. De ligging van de locatie is weergegeven in figuur 3. Op dit perceel zal het nieuwe agrarisch bedrijf gevestigd worden.

Figuur 3 projectlocatie

Onderstaande foto's geven een impressie van de projectlocatie en de directe omgeving.

Foto 6 projectlocatie

Foto 7 omgeving

2. WETGEVING EN WERKWIJZE

2.1 De Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van een aantal inheemse planten- en diersoorten en gaat hierbij uit van het 'nee, tenzij'-beginsel. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving. De Flora- en faunawet hanteert een driedeling in beschermingscategorieën:

tabel 1-soorten: de meest algemene soorten waarvoor een vrijstellingsregeling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat voor deze soorten geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.

tabel 3-soorten: strikt beschermde soorten: de Habitatrichtlijnsoorten en een selectie van de zwaardere categorieën van de Rode Lijst

tabel 2-soorten: een tussencategorie, de resterende beschermde soorten. Hiervoor geldt een vrijstelling wanneer wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode. In andere gevallen kan voor deze soorten een ontheffing noodzakelijk zijn.

Vogels nemen in de Flora- en faunawet een bijzondere positie in. Vogels worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Flora- en faunawet. Voor het aantasten van broedende vogels geldt een zware toets vergelijkbaar met tabel 3-soorten. Daarnaast zijn voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, havik, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slecht valk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

Voor een nadere toelichting op de Flora- en faunawet wordt verwezen naar bijlage 1.

2.2 Werkwijze quickscan

De mogelijke aanwezigheid van beschermde dier- en/of plantensoorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Vrij beschikbare gegevens van het Natuurloket [www.natuurloket.nl]
- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en rapporten
- Verspreidingsgegevens van amfibieën, reptielen en vissen [www.ravon.nl]
- Een oriënterend veldbezoek door Vincent de Lenne op 29 maart 2010

Een oriënterend veldbezoek is erop gericht te controleren in hoeverre soorten, waarvan op basis van literatuurgegevens wordt aangenomen dat deze aanwezig kunnen zijn, daadwerkelijk in het plangebied voorkomen of in hoeverre het plangebied voldoet aan de eisen die deze soorten aan hun leefomgeving stellen.

3. DE BESCHERMDE NATUURWAARDEN

3.1 Flora

Geschikte groeiplaatsen voor beschermde plantensoorten zijn in alle deelgebieden niet aangetroffen. Door het intensief grondgebruik (overwegend voedselrijke milieus) worden beschermde plantensoorten niet binnen het plangebied verwacht.

3.2 Fauna

3.2.1 Vogels

Slooplocatie Ommerkanaal 17

Tijdens het terreinbezoek op dinsdag 30 maart zijn erf gebonden vogelsoorten als witte kwikstaart, spreeuw, holenduif en huismus waargenomen.

Het projectgebied kan een onderdeel vormen van het foerageergebied en broedgebied van deze soorten. De nestplaatsen van deze soorten (behalve huismus) zijn echter alleen tijdens het broedseizoen beschermd.

De jaarrond beschermde huismus nestelt vooral onder dakpannen. De waargenomen huismussen bevonden zich ook grotendeels rond het woonhuis met pannendak dat gehandhaafd blijft. Er zijn echter ook een aantal oude huismusnesten in de te slopen schuren waargenomen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen gevonden van andere soorten die jaarrond van hun verblijfplaats gebruik maken zoals kerkuil.

De steenuil wiens nestplaats jaarrond beschermd is wordt niet in het plangebied verwacht vanwege de grootschaligheid van de omgeving. De steenuil is een soort van kleinschalig agrarisch cultuurlandschap en heeft een sterke binding met boerderijen met kleinvee.

Overzijde slooplocatie

Tijdens het terreinbezoek zijn alleen enkele algemene vogelsoorten als zwarte kraai en houtduif waargenomen in het plangebied. Het projectgebied kan een onderdeel van het foerageergebied vormen van deze soorten. De nestplaatsen van deze soorten zijn echter alleen

tijdens het broeden beschermd. Soorten die jaarrond van hun verblijfplaats gebruik maken worden niet verwacht in het plangebied.

Perceel aan de Verlengde 11^e Wijk

Tijdens het terreinbezoek zijn typische weide en akkervogels als Kievit, wulp en veldleeuwrik waargenomen op en rond het plangebied. Het projectgebied kan een onderdeel vormen van het foerageergebied en broedgebied van deze soorten. Deze soorten zijn echter alleen tijdens het broedseizoen beschermd. Jaarrond beschermde soorten worden niet verwacht in het plangebied.

3.2.2 Vleermuizen

Slooplocatie Ommerkanaal 17

Alle in Nederland voorkomende soorten *vleermuizen* zijn strikt beschermd door de Flora- en faunawet. Vleermuizen hebben hun verblijfplaatsen in gebouwen en/of in bomen met holten, spleten of hopen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen (uitwerpselen of insectenvleugels) van vleermuizen waargenomen). Het projectgebied lijkt echter wel geschikt voor vleermuizen door de aanwezigheid van spouwmuren en afwezigheid van grote tochtgaten. Tevens zijn enkele scheuren in muren waargenomen waar vleermuizen doorheen kunnen komen. Het is te verwachten dat het projectgebied onderdeel uitmaakt van het foerageergebied en van soorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en eventueel baardvleermuis. Tevens kunnen vaste verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig zijn in de te slopen schuren.

Overzijde slooplocatie

Binnen het projectgebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen te verwachten door de afwezigheid van holle bomen en panden. In het bosgebied ten noordwesten van de projectlocatie kunnen mogelijk wel verblijfplaatsen aanwezig zijn. Het is te verwachten dat het projectgebied onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van soorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger of rosse vleermuis. Langs de erfbeplanting en bomenrijen

langs de omliggende wegen kan een vliegroute aanwezig zijn.

Perceel aan de Verlengde 11^e Wijk

Binnen het projectgebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen te verwachten door de afwezigheid van holle bomen en panden. Op het landbouwbedrijf aan de westzijde van de projectlocatie kunnen mogelijk wel verblijfplaatsen aanwezig zijn. Het is mogelijk de projectlocatie onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van een algemene soort als de gewone dwergvleermuis. Dit is echter niet heel waarschijnlijk door het ontbreken van geschikte vliegroutes.

3.2.3 Overige zoogdieren (grondgebonden)

Slooplocatie Ommerkanaal 17

Algemeen voorkomende zoogdieren (tabel 1)

Op basis van de aanwezige habitattypen kunnen algemeen voorkomende soorten als mol en konijn worden verwacht. Van deze soorten zijn ook sporen vastgesteld in de vorm van molshopen en uitwerpselen. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Steenmarter en eekhoorn (tabel 2).

Steenmarter is bekend uit de directe omgeving van het plangebied. De soort gebruikt het plangebied waarschijnlijk als foerageergebied. Er zijn geen sporen van steenmarter (krabsporen of uitwerpselen) aangetroffen. Ook zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen vastgesteld. Eekhoorn komt niet in de omgeving van het plangebied voor. Er zijn geen waarnemingen bekend van het erf. De soort is gebonden aan gemengde bossen (loofhout en naaldhout). Doordat dit biotoop niet op het erf voorkomt, wordt eekhoorn niet verwacht binnen het plangebied.

Strikt beschermde soorten (tabel 3)

Strikt beschermde soorten zoals das, boomarter of veldspitsmuis worden gezien het biotoop en/of het verspreidingsgebied van deze soorten niet verwacht in het plangebied.

Overzijde slooplocatie

Algemeen voorkomende zoogdieren (tabel 1)

Op basis van de aanwezige habitattypen kunnen algemeen voorkomende soorten als mol, konijn en haas worden verwacht.

Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Steenmarter en eekhoorn (tabel 2).

Steenmarter is bekend uit de directe omgeving van het plangebied. Er zijn geen sporen van steenmarter (krabsporen of uitwerpselen) aangetroffen ook zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen vastgesteld. Deze worden ook niet verwacht aangezien er geen dekkingsmogelijkheden zijn. Eekhoorn komt niet in de omgeving van het plangebied voor.

Strikt beschermde soorten (Tabel 3)

Een strikt beschermde soort die foeragerend voor kan komen binnen het plangebied is de das. Binnen enkele kilometers afstand van het projectgebied bevinden zich meerdere dassenburchten (bron: www.zoogdiervereniging.nl). Het is mogelijk dat het projectgebied onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van dassen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen waargenomen.

Perceel aan de Verlengde 11^e Wijk

Algemeen voorkomende zoogdieren (tabel 1)

Op basis van de aanwezige habitattypen kunnen algemeen voorkomende soorten als mol, konijn en haas worden verwacht. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Steenmarter en eekhoorn (tabel 2).

Steenmarter is bekend uit de directe omgeving van het plangebied. Er zijn geen sporen van steenmarter (krabsporen of uitwerpselen) aangetroffen ook zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen vastgesteld. Deze worden ook niet verwacht aangezien er geen dekkingsmogelijkheden zijn. Eekhoorn komt niet in de omgeving van het plangebied voor.

Strikt beschermde soorten (Tabel 3)

Een strikt beschermde soort die foeragerend voor kan komen binnen het plangebied is de das. Binnen enkele kilometers afstand van het

projectgebied bevinden zich meerdere dassenburchten (bron: www.zoogdiervereniging.nl). Het is mogelijk dat het projectgebied onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van dassen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen waargenomen in het projectgebied.

3.2.4 Amfibieën, reptielen en vissen.

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen voor reptielen en vissen worden deze soorten niet binnen het plangebied verwacht. Mogelijkerwijs maakt het plangebied onderdeel uit van het landhabitat van bruine kikker of gewone pad. geschikte voortplantingswateren van deze soort zijn niet in de directe omgeving aanwezig.

3.2.5 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Beschermde *dagvlinders* en *libellen* zijn gebonden aan specifieke biotopen als (natte) heide, vennen, schraalgraslanden, hoogvenen en laagvenen. Deze biotopen ontbreken op de locatie. Alleen zeer algemeen voorkomende en niet beschermde soorten dagvlinders en libellen kunnen voorkomen ter plaatse van de locatie. Beschermde *overige ongewervelden* (kevers, slakken, mieren) worden wegens het ontbreken van hiervoor geschikte biotopen evenmin verwacht op de locatie.

4. DE EFFECTEN

4.1 Uitgangspunten

Als uitgangspunt bij de effectbeschrijving zijn de werkzaamheden aangehouden zoals beschreven in hoofdstuk 2.

Voor tabel 1-soorten geldt een vrijstellingsregeling. Dit betekent dat voor deze categorie geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt de Zorgplicht van de Flora- en faunawet (zie bijlage 1).

De soortgroepen, flora, reptielen, amfibieën en vissen, en dagvlinders, libellen en overige ongewervelden zijn niet meegenomen in de effectbeschrijving omdat beschermde soorten uit tabel 2 en tabel 3 van deze soortgroepen niet worden verwacht ter plaatse van het plangebied.

4.2 Effecten beschermde soorten Flora en faunawet

4.2.1 Vogels

Slooplocatie Ommerkanaal 17

In het plangebied broeden diverse vogelsoorten waaronder huismus, witte kwikstaart en hollen-duif. Omdat het verstoren van broedende vogels verboden is door de Flora- en faunawet, moeten werkzaamheden als het slopen van panden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Het broedseizoen ligt voor de meeste soorten tussen maart en medio juli. In verband met de mogelijke aanwezigheid van laat broedende soorten, wordt aanbevolen om de werkzaamheden op te starten ná juli.

Door de sloop van diverse gebouwen in het gebied verdwijnen mogelijk potentiële broedlocaties voor de jaarrond beschermde huismus. Van de huismus is met zekerheid vastgesteld dat deze voorkomt in het plangebied. Nader onderzoek naar de soort is dan ook niet nodig. Door de sloop van de schuren gaat waarschijnlijk foerageer en broedgebied verloren. Het verloren broedbiotoop zal minimaal zijn aangezien

de meest huismussen nestelen onder dakpannen die zich op het woonhuis bevinden dat gehandhaafd blijft. Het verloren broed en foerageergebied kan direct gecompenseerd worden door bij de aanleg van de twee nieuwe woonhuizen en het nieuw agrarisch bedrijf dakpan nestkasten in te bouwen. Tevens kunnen liguster en meidoornhagen aangeplant worden waar de huismussen zich kunnen verschuilen.

Er zijn geen sporen van kerkuil of steenuil gevonden in het plangebied. Nader onderzoek naar het voorkomen van deze soort met een jaarrond beschermde vaste verblijfplaats is niet noodzakelijk.

Overzijde slooplocatie

In het plangebied kunnen diverse vogelsoorten tot broeden komen. Omdat het verstoren van broedende vogels verboden is door de Flora- en faunawet, moeten werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Het broedseizoen ligt voor de meeste soorten tussen maart en medio juli. In verband met de mogelijke aanwezigheid van laat broedende soorten, wordt aanbevolen om de werkzaamheden op te starten ná juli.

Perceel aan de Verlengde 11^e Wijk

In het plangebied kunnen enkele weidevogels tot broeden komen. Omdat het verstoren van broedende vogels verboden is door de Flora- en faunawet, moeten werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Het broedseizoen ligt voor de meeste soorten tussen maart en medio juli. In verband met de mogelijke aanwezigheid van laat broedende soorten, wordt aanbevolen om de werkzaamheden op te starten ná juli.

4.2.2 Vleermuizen

Slooplocatie Ommerkanaal 17

In het plangebied komen waarschijnlijk meerdere soorten vleermuizen voor. Een deel daarvan heeft vaste verblijfplaatsen in bebouwing. Voorbeelden daarvan zijn gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De sloop van de gebouwen in het projectgebied kan daarom leiden tot het wegnemen van deze vaste verblijfplaatsen.

Om een betere effectenbepaling uit te kunnen voeren en om vast te kunnen stellen of een ontheffing moet worden aangevraagd, is nader onderzoek naar het gebruik van het plangebied door vleermuizen noodzakelijk. Het onderzoek zal zich voornamelijk moeten richten op het vaststellen van vaste verblijfplaatsen in de te slopen gebouwen.

Overzijde slooplocatie

Het bebouwen van het plangebied kan leiden tot het aantasten van foerageergebieden van vleermuizen. De meeste soorten vleermuizen zijn (zeer) gevoelig voor verlichting. Verlichting heeft een versturende werking op foerageergebieden en op vliegroutes. Een negatief effect als gevolg van extra verlichting kan gezien het zeer geringe voornemen echter worden uitgesloten.

Perceel aan de Verlengde 11^e Wijk

Het bebouwen van het plangebied kan leiden tot het aantasten van foerageergebieden van vleermuizen, maar gezien het ontbreken van vliegroutes is dit zeer onwaarschijnlijk. Een negatief effect op vleermuizen kan dan ook worden uitgesloten.

4.2.3 Overige zoogdieren (grondgebonden)

Slooplocatie Ommerkanaal 17

Het plangebied kan als foerageergebied dienen voor steenmarter. Sporen zijn echter niet waargenomen. Vanwege de zeer geringe aard van het voornemen worden dan ook geen negatieve effecten op deze soort verwacht, bovendien is in de omgeving nog ruim genoeg alternatief foerageergebied.

Overzijde slooplocatie

Het plangebied kan als foerageergebied dienen voor de strikt beschermde das.

Echter vanwege de (zeer) geringe omvang van het voornemen in relatie tot de omvang van het leefgebied van een das (40 – 100 ha, afhankelijk van de geschiktheid van een gebied voor de das), is het niet te verwachten dat het voornemen een negatief effect heeft op de lokale dassenpopulatie. Bovendien is in de directe omgeving nog ruim voldoende alternatief foerageergebied.

Perceel aan de Verlengde 11^e Wijk

Het plangebied kan als foerageergebied dienen voor de strikt beschermde das.

Echter vanwege de (zeer) geringe omvang van het voornemen in relatie tot de omvang van het leefgebied van een das (40 – 100 ha, afhankelijk van de geschiktheid van een gebied voor de das), is het niet te verwachten dat het voornemen een negatief effect heeft op de lokale dassenpopulatie. Bovendien is in de directe omgeving nog ruim voldoende alternatief foerageergebied.

5. CONCLUSIE EN ADVIES

5.1 Nader onderzoek vleermuizen noodzakelijk

Op basis van deze quickscan Flora- en faunawet wordt geconcludeerd dat er in het plangebied Ommerkanaal 17, Dedemsvaart meerdere strikt beschermde soorten van de Flora- en faunawet verwacht kunnen worden. Op basis van de Quickscan, kunnen negatieve effecten op populaties van strikt beschermde soorten niet worden uitgesloten. Bij een negatief effect op (populaties van) tabel 2- en tabel 3-soorten moet een ontheffing van de Flora- en faunawet worden aangevraagd bij het Ministerie van Landbouw, Voedselkwaliteit en Natuur (LNV). Er moet dan echter wel met zekerheid zijn vastgesteld dat de soorten waarvoor ontheffing wordt aangevraagd daadwerkelijk voorkomen in het plangebied en wat de functie van het plangebied voor deze soorten is. Deze quickscan biedt daartoe nog in ruime mate onvoldoende zekerheid. Er zal daarom nader veldonderzoek moeten worden uitgevoerd naar vleermuizen. Op dit moment kan nog geen ontheffing van de Flora- en faunawet worden aangevraagd; er is daarvoor onvoldoende informatie.

5.2 Rekening houden met beperkte onderzoeksperioden

Voor het nadere onderzoek moet rekening worden gehouden met beperkte onderzoeksperioden. Nader onderzoek naar flora en fauna is sterk seizoensgebonden. Onderzoek naar vleermuizen kan alleen tijdens het vliegseizoen dat loopt van medio april tot oktober. Buiten deze periode zijn vleermuizen in winterslaap. Voor vogels dient het onderzoek plaats te vinden in het broedseizoen. Voor de aanvraag van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet moet rekening worden gehouden met een proceduretijd van minimaal drie tot vier maanden.

5.3 Afbakening

De initiatiefnemer, respectievelijk opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eelerwoude aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten uit deze rapportage zonder verwijzingen naar dit rapport. Tevens aanvaardt Eelerwoude geen aansprakelijkheid voor kosten en vertragingen die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde Flora- of fauna.

LITERATUURLIJST

P.J. Grant, K. Mullarney, L. Svensson, D. Zetterström, 2009
ANWB Vogelgids van Europa. Tirion Uitgevers BV, Baarn. ISBN 978-90-18-02092-7

J.P. Bekker, A van Diepenbeek, P. Twisk 2010
Veldgids Europese zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Zeist. ISBN 9789050112604

www.ravon.nl

www.natuurloket.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGEN

Bijlage 1: de Flora- en faunawet

Flora- en faunawet

Inleiding

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. In deze wet, gepubliceerd op 14 juli 1998 in het Staatsblad 402, is de soortbescherming geregeld van in Nederland inheemse in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet sluit aan op de Europese natuurreggeving (Natura 2000). De wet is in plaats gekomen voor de Jachtwet, de Vogelwet 1936, de soortenparagraaf uit de Natuurbeschermingswet, de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten en de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Deze Europese soortenbescherming heeft met de Flora- en faunawet dus een Nederlandse vertaling gekregen.

Zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal staat hierbij de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Beschermde soorten

Via de Flora- en faunawet worden de volgende planten- en diersoorten beschermd:

- ruim 100 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- alle soorten vogels die van nature op het grondgebied van de lidstaten van de EU in het wild voorkomen;
- alle zoogdieren die van nature in Nederland in het wild voorkomen, met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis;
- alle amfibieën en reptielen die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- vissen, en schaal- en schelpdieren voor zover ze niet onder de Visserijwet vallen;
- bepaalde soorten insecten (bijvoorbeeld vlinders, libellen en mieren);

Als beschermde inheemse soort kunnen door middel van algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. Het gaat om soorten die van nature in Nederland voorkomen en: die in hun voortbestaan bedreigd of gevaar lopen in hun voortbestaan bedreigd worden; mogelijk in hun voortbestaan bedreigd worden door overmatige benutting en die uit Nederland zijn verdwenen, maar waarvan de kans op terugkeer reëel is.

Verbodsbepalingen

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn een aantal voor planten en dieren schadelijke handelingen als verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet opgenomen. De belangrijkste artikelen zijn:

- Artikel 8: het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Ontheffing

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten, is een ontheffing of vrijstelling nodig op de in de wet gestelde verbodsbepalingen (artikel 8 tot en met 18). In artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt de mogelijkheid geboden om ontheffing aan te vragen op de verbodsbepalingen.

De bevoegdheid om een ontheffing te verlenen in het kader van artikel 75 van de Flora- en faunawet ligt bij de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Een aanvraag tot ontheffing kan worden ingediend bij Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Bij de ontheffingverlening gelden, afhankelijk van de status van de soort, verschillende voorwaarden waaraan voldaan moet worden. Onderscheid wordt gemaakt in een lichte toets en een uitgebreide toets.

De **lichte toets** geldt voor algemene soorten en overige soorten (categorie 1 en 2; zie vrijstelling). De lichte toets houdt in dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding).

De **uitgebreide toets** geldt voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen, voor soorten van bijlage 1 AMvB artikel 75 en voor beschermde vogelsoorten (categorie 3; zie vrijstelling). De uitgebreide toets houdt in dat:

- de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding) en
- er geen alternatief is voor de activiteiten en
- er sprake is van groot maatschappelijk belang (zoals volksgezondheid, openbare veiligheid et cetera) en
- de werkzaamheden zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen.

Vrijstelling

In het '*Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen*', ook wel AMvB artikel 75 genoemd, zijn (onder andere) een aantal wijzigingen rondom ontheffingen en vrijstellingen beschreven. In het kort houdt de wijziging in dat niet altijd meer een ontheffing noodzakelijk is. De vrijstellingsregeling bevat vrijstellingen voor activiteiten die vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud (ook in landbouw en bosbouw),
- bestendig gebruik en
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen. Hierbij is onderscheid gemaakt in drie categorieën, waarin soorten zijn ingedeeld op basis van zeldzaamheid en kwetsbaarheid.

Tabel 1 – Algemene soorten

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als de werkzaamheden of activiteiten vallen onder de hierboven beschreven activiteiten, dan geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van Artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht.

Tabel 2 – Overige soorten

Deze soorten genieten een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als sprake is van werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven beschreven én indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van LNV, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets.

Tabel 3 – Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 AMvB artikel 75

Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Ook al is sprake van werkzaamheden zoals hierboven beschreven, dan hangt het van de precieze aard van de werkzaamheden af of een vrijstelling met gedragscode geldt, of een ontheffing noodzakelijk is. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat voor deze soorten een ontheffing moet worden aangevraagd. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet opgenomen in de hierboven genoemde categorieën. Alle vogels in Nederland zijn gelijk beschermd, conform de Vogelrichtlijn. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waarvoor nesten of vaste- rust en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven genoemd geldt een vrijstelling, indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van LNV, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, is het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.